

LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS UN KANĀDAS NACIONĀLĀ AIZSARDZĪBAS DEPARTAMENTA KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA PAR PASTIPRINĀTU PAPLAŠINĀTO KLĀTBŪTNI LATVIJĀ

Mēs, Latvijas Republikas aizsardzības ministrs un Kanādas nacionālās aizsardzības ministre, apliecinām mūsu kopīgās intereses nodrošinot starptautisko mieru un drošību un apņēmsanos pildīt Ziemeļatlantijas līguma saistības.

Kanāda un Latvija ir bijušas nelokāmas paplašinātās klātbūtnes (*enhanced Forward Presence, eFP*) koncepta atbalstītājas kopš tās pirmsākumiem 2016. gada Varšavas samitā, kad Kanāda kā ietvarvalsts uzņēmās paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā vadību, kas tika izvietota Latvijā 2017. gada jūnijā. Kopš tā brīža eFP kaujas grupa Latvijā ir kļuvusi par lielāko un daudznacionālāko no visām kaujas grupām, kuru veido trešdaļa no visām NATO dalībvalstīm.

Līdz šim brīdim Kanāda Latvijā ir izvietojusi apjomīgas militārās spējas. Pirms Krievijas pretlikumīgā iebrukuma Ukrainā š.g. februārī, Kanāda turpināja uzturēt Kanādas bruņoto spēku pavēlniecības Latvijā (*Task Force Latvia*) darbību, nodrošinot komandvadības un atbalsta elementus, kā arī vadības un koordinācijas funkciju ar kaujas grupas dalībvalstīm un Latviju. Šīs apņemšanās ietvēra arī personālu Latvijas Sauszemes spēku Mehanizētās kājinieku brigādes štāba atbalstam. Tāpat Kanāda ir nodrošinājusi vairumu kaujas grupas štābu eFP kaujas grupai Latvijā, kā arī mehanizēto kājinieku rotu un lielāko daļu kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma rotu.

Latvija no savas puses ir nodrošinājusi visu nepieciešamo uzņemošās valsts atbalstu, lai kopš pašiem pirmsākumiem veicinātu eFP attīstību. Latvija ir investējusi dzīvošanas, atpūtas un treniņu infrastruktūras būvniecībā un attīstībā Ādažu militārajā bāzē, nodrošinot, ka pašas lielākās un daudznacionālākās sabiedroto kaujas grupas sadzīves un apmācību apstākļi atbilst augstākajiem standartiem. Kopā ar Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem eFP kaujas grupa ir ne tikai stiprinājusi tās kopīgās kaujas spējas, lai nodrošinātu atturēšanu un aizsardzību, bet arī piedalījies kopīgās publiskās aktivitātēs, izplatot un sekmējot NATO vēstījumus un prioritātes. Šie centieni tiks turpināti, nodrošinot, ka uzņemošās valsts atbalsts tiek nepārtraukti palielināts, lai vecinātu pastiprinātu sabiedroto spēku izvietojumu.

Neproprovocētais un neattaisnojamais Krievijas iebrukums Ukrainā vēlreiz apstiprina NATO un tās austrumu flanga stiprināšanas nozīmi. Ar pašreizējo spēku izvietojumu reģionā vairs nepietiek, lai atturētu Krievijas agresiju. Lai pietiekami uzturētu atturēšanas un aizsardzības centienus, šobrīd ir nepieciešams spēcīgāks un pieaugošs spēku izvietojums. Kopš Krievijas iebrukuma un NATO pakāpeniskās reaģēšanas plānu aktivizācijas Kanāda uz Latviju ir nosūtījusi papildu sauszemes spējas, kas ietver artilērijas bateriju un elektroniskās karadarbības personālu. Lai stiprinātu komandvadību, Kanāda nodrošina arī brigādes ģenerāli un štāba virsniekus daudznacionālajā divīzijas štābā "Ziemeļi".

Pašlaik, pēc Krievijas iebrukuma, Alianse ir vienotāka nekā jebkad iepriekš.

NATO spēku virspavēlnieks Eiropā (SACEUR) ir sniedzis padomu par NATO spēku izvietojuma pielāgošanu ilgtermiņā, kura mērķis ir stiprināt NATO sabiedrotos un turpmāk atturēt Krievijas agresiju. Sabiedrotie ir atbalstījuši SACEUR padomu un apņēmušies to īstenot. Visas eFP ietvarvalstis un uzņemošās valstis šajā sakarā ir nelokāmas savos atturēšanas un

aizsardzības centienos austrumu flangā, kā arī ir gatavas uzņemt papildu saistības un sniegt ieguldījumus.

Mēs apzināmies NATO spēku izvietojuma ilgtermiņā nozīmi un apņemamies to ieviest. Kanāda un Latvija ir ciešas sabiedrotās, kuru starpā valda īpašas attiecības. Mūsu apņemšanās un ieguldījumi ir cieši saistīti un mēs apņemamies arī turpmāk stiprināt šīs saistības. Mēs apņemamies padziļināt mūsu sadarbību, balstoties uz savstarpējiem ieguvumiem.

Kā daļa no nākotnes spēku izvietojuma austrumu flangā un sadarbībā ar mūsu sabiedrotajiem reģionā, Latvija un Kanāda pieliks visas pūles, lai aktīvi un efektīvi ieviestu zemāk minētās apņemšanās. Tas sekmēs NATO spēju atturēt un aizsargāties jau uz frontes līnijas ar spēcīgiem, uz vietas esošiem, daudz-domēnu spēkiem augstā kaujas gatavībā ar pastiprinātiem komandvadības elementiem, nodrošinot uzlabotu spēju saņemt papildspēkus.

Balstoties uz līdzšinējiem eFP panākumiem un izmantojot esošās investīcijas, procesus un pasākumus, Kanāda:

- a) Kā ietvarvalsts turpinās nodrošināt NATO spēku vadību Latvijā.
- b) Strādās ar Latviju kā uzņemošo valsti, ar NATO un ar sabiedrotajiem, lai drīzumā izstrādātu ilgtspējīgu plānu spēcīgāka, daudz-domēnu atturēšanas spēku izvietojuma nodrošināšanai Latvijā, kas izpildīs NATO lēmumu un nodrošinās kaujas spējīgu brigādi. Kanāda strādās ar sabiedrotajiem, lai ģenerētu šos spēkus un attiecīgi tos izvietotu.
- c) Vadīs un sākotnēji izveidos brigādes komandvadības elementu Latvijā.
- d) Afilēs Kanādas sauszemes un apvienotās spējas, kas paredzētas NATO Reaģēšanas spēkiem, izvietošanai Latvijā pēc nepieciešamības.
- e) Pēc nepieciešamības izvietos personālu, ekipējumu un munīciju, kas atbalstītu sabiedroto spēkus, nodrošinot ātru un efektīvu papildspēku uzņemšanu.
- f) Lai to nodrošinātu un sekmētu klātbūtnes pieaugumu, Kanāda strādās ar Latviju, NATO un sabiedrotajiem, lai investētu infrastruktūrā un mācību poligonos.
- g) Plānos papildu spēju attīstību un izvietošanu, lai nodrošinātu kritisko atbalstu operācijām, piemēram, prettanku ieroču sistēmas, bezpilota lidaparātu pret darbības sistēmas, gaisa aizsardzības sistēmu, un munīciju un sprāgstvielas.
- h) Kopā ar sabiedrotajiem un NATO izveidos spēcīgu treniņu, vingrinājumu un izmēģinājumu plānu, lai demonstrētu ātru pastiprinājumu Latvijā ar daudznacionālas brigādes spēkiem, kurus Kanāda saģenerēs kopā ar sabiedrotajiem; integrējoties ar daudznacionālo divīziju "Ziemeļi" un nodrošinot koordināciju ar daudz-domēnu spējām.
- i) Vadīs plānošanas procesu ar sabiedrotajiem, lai identificētu personālu, kas varēs nodrošināt kaujas spējīgu brigādi Latvijā pēc SACEUR pieprasījuma.

Novērtējot Kanādas līderību un ilgtermiņa apņemšanos veidot daudznacionālu brigādi Latvijā, Latvija:

- a) Nodrošinās uzņemošās valsts atbalstu Kanādas bruņoto spēku vienībām, kā arī citām valstīm, kas nodrošina personālu un ekipējumu Latvijai.
- b) Attīstīs un nodrošinās infrastruktūru, lai nodrošinātu karavīru izvietošanu un atbalstītu brigādes izmēra vienību. Tas varētu ietvert infrastruktūras atbalstu, piemēram, jaunu militāro bāzi, izmitināšanas telpas, ēdināšanas telpas, uzturēšanas telpas, mācību poligonus dzīvājiem un sausajiem treniņiem, un manevru vietas. Jauna un paplašināta

infrastruktūra nodrošinās arī spēju izvietot ekipējumu, munīciju un krājumus, kā arī spēju nodrošināt visas treniņu un vingrinājumu vajadzības.

- c) Investēs vismaz 2,5% no IKP aizsardzībā, lai uzturētu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku attīstību kā daļu no NATO austrumu flanga aizsardzības.

Šīs darbības demonstrē Kanādas un Latvijas apņemšanos stiprināt atturēšanu, aizsardzību, eiroatlantiskās telpas drošību, NATO aliansi. Šīs darbības stiprinās sabiedroto klātbūtni Latvijā un ļaus sabiedrotajām valstīm ātrāk un efektīvāk atturēt un atbildēt uz jebkuru nākotnes draudu. Mēs turpināsim kopā iestāties pret agresiju, solidaritātē iestāsimies pret mūsu individuālās un kolektīvās drošības apdraudētājiem.

Paraksts _____

trīs (3) kopijās angļu, franču un latviešu valodā.